

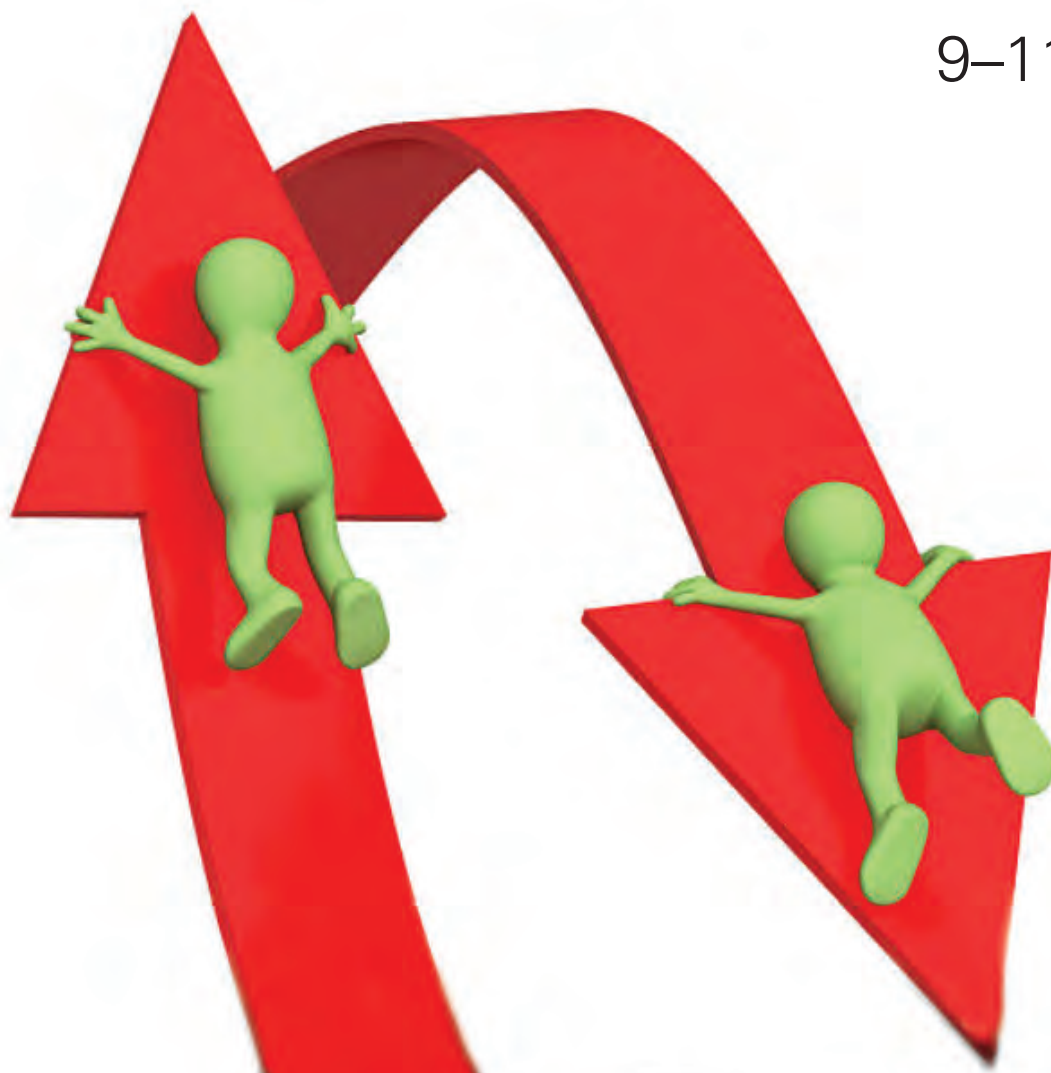

MAGYAR GYÁRIPAR

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének lapja

Magyar gazdaság: felszámolható a dualitás?

9–11. oldal

LVII. ÉVFOLYAM, 2017. 5. SZÁM

**Befektetés: közepesen
kockázatos Magyarország**

8. oldal

**Oszágos MGYOSZ-kampány
a szakképzés fejlesztéséért**

12–15. oldal

**Európai milliárdok
magyar innovációra**

18. oldal

TARTALOM

FÓKUSZBAN

- Rekordszinten a foglalkoztatottság az Európai Unióban 3
- Luxemburg a leggazdagabb ország az Európai Unióban 4
- A becslésnél némileg nagyobb ütemben nőtt a GDP az Európai Unióban . . . 5
- A gazdasági helyzetet többen ítélik jobbnak, de több a pesszimista is . . 7
- Euler Hermes: Magyarország továbbra is közepesen kockázatos befektetési célpont 8

KÖRKÉRDÉS

- Duális gazdaság Magyarországon: most és mindörökké? 9

MGYOSZ-HÍREK

- Rendezvénysorozat indul a szakképzési rendszer fejlesztésére 12

EURÓPAI UNIÓ

- Európai vita indult a biztonsági és védelmi unió felé vezető útról . . 16
- Tíz év alatt 42 milliárd forint uniós forrást nyertek a magyar szervezetek innovációra 18
- Megszűnt a roamingdíj az Európai Unión belül 18

KÖNYVJELZŐ

- Minden, ami a jó hírnév kialakításához kell 20

**A MAGYAR GYÁRIPAR
az MGYOSZ hivatalos havilapja**

Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége

Szerkesztő: Kocsi Ilona

Szerkesztőség:

1054 Budapest, Széchenyi rakpart 3.

Telefon: 06 (1) 474-2041

E-mail: mgyosz@mgyosz.hu

Internet: www.mgyosz.hu

Layout: Horváth László Béla

Fotó: Vámos Judit

Hirdetésfelvétel: klajko@mgyosz.hu

Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193

Vámos György
Az Országos Kereskedelmi Szövetség főtitkára

„Soha ennyi üres álláshely nem volt a kereskedelemben, de a nemzetgazdaságban sem.”

Újabb csúcson az üres álláshelyek

Két kereskedő beszélget. „Jé, te mit csinálsz? Már megint nincs pénztárosod? Hát most emeltél neki minimálbért! – Én igen, de más is! Ötösért többért itt hagyott. – Adtál volna neki többet... – Miből, te szerencsétlen? Hozzám már csak az jön be vásárolni, akinek elromlott a kocsija.”

Ennyit ért a minimálbér emelése? Továbbra is keresik az eladókat a boltok: soha ennyi üres álláshely nem volt a kereskedelemben, de a nemzetgazdaságban sem, 2017 első negyedévében harmadával nőtt az üres álláshelyek száma a kereskedelemben. A betöltetlen álláshelyek száma a kereskedelemben, megközelítette az öt és fél ezret, a versenyszférában túllépte a 43 ezres szintet. Úgy tűnik ezekből az adatokból, hogy a minimálbér emelése, ami azoknak, akik kapták, nagyon jól jött, de a munkaerőhiány növekedését nem sokat fékezte.

A minimálbérek kötelező emelése egyébként olyan átlagos bérszintet jelentett a fizikai dolgozók körében 2017 elején a nemzetgazdaságban, melyet – az átlagot tekintve – már 2016 decemberében elérték a cégek, mivel a munkaerőhiány miatt már a korábbi hónapokban, év közben jelentős béremelésekre kényszerültek. Különbségek persze mindig vannak, főleg a kisvállalkozások küszködnek sokat a bérekkel. Az ágazatok sem egyformák a nemzetgazdaságban, kereskedelemben is akadnak különbségek, hiszen a bolti kiskereskedelemben azért emelni kellett a decemberi bérekhez képest a minimálbér miatt év elején, míg a nagykereskedelemben nem.

2016 végén még úgy tűnt, fékeződik a munkaerőhiány, mivel az utolsó negyedév adatai szerint valamelyest csökkent az üres álláshelyek száma. De 2017 eleje váratlanul, a minimálbér-emelés ellenére további növekedést hozott ezekben az adatokban, ráadásul újabb, sokadik rekordszintet. A kereskedelemben is, a nemzetgazdaság egészében is. A kereskedelemben például harmadával ugrott meg a betöltetlen álláshelyek száma 2017 elején 2016 végéhez képest.

A létszámadatok arra is rávilágítanak, hogy a nagyobb boltok – nyilván nagyobb bérrel – általában tudták a létszámot emelni, főleg 2016-ban, egyebek mellett a vasárnapi újrainytást követően (a hosszabb nyitva tartáshoz azért több ember kell), de 2017 elején is. A foglalkoztatottak száma viszont csökkent 2017 elején, ami minden bizonnyal a kisboltok újabb tévesztésének lehet a jele.

Két kereskedő beszélget. „– Na, látom, van új pénztárosod! Honnan kaptad elő ilyen gyorsan? – Hát tudod, az úgy van, a szomszéd boltban, a Pirinek is nehezen megy az üzlet, így bőven elég kettőnknek egy pénztáros. Négy órára nála, négyre nálam van bejelentve, néha persze ide-oda sétálgat a két pénztár között, az »Akciós árut nem cserélünk« táblát meg ártuk »Rögtön jövök«-re. Kinek is lenne most pénze akciózni?!”

REKORDSZINTEN A FOGLALKOZTATOTTSÁG AZ EURÓPAI UNIÓBAN

Történelmi rekordra emelkedett az Európai Unióban és az euró övezetben a foglalkoztatottak száma az idei első negyedévben. A munkaerőköltségek is nőttek.

Az uniós statisztikai hivatal (Eurostat) jelentése szerint a január–márciusi időszakban 234,2 millió munkavállaló dolgozott az Európai Unióban, ebből 154,8 millió az euróövezetben. Még soha nem dolgoztak ilyen sokan, minden idők rekordja megdőlt az unióban és az euróövezetben is.

Az Eurostat becslése szerint a 28 tagú Unióban, az előző negyedévhez képest 0,4 százalékkal, éves összevetésben pedig 1,4 százalékkal gyarapodott a foglalkoztatottak száma. A 19 uniós országot tömörítő euróövezetben negyedéves összehasonlításban szintén 0,4 százalékos, éves alapon pedig 1,5 százalékos növekedést mértek.

Az országokra bontott statisztika szerint a legjobban, 2,8 százalékkal Észtországban nőtt a foglalkoztatottak száma január–márciusban az előző negyedévhez képest, majd 1,7 százalékkal Málta és 1,2 százalékkal Svédország következik. **Magyarország** 1,0 százalékos növekedéssel a hatodik legjobb eredményt ért el. Csökkenést mértek Lettorszáiban (-1,9 százalék), Romániában (-1,2 százalék) és Litvániában (-0,5 százalék).

Éves összehasonlításban Málta a listavezető 6,0 százalékkal, majd Írország következik 3,5 százalékkal, Ciprus 3,4 százalékkal és Portugália 3,3 százalékkal. **Magyarország** 2,8 százalékos növekedéssel ebben a kategóriában is a hatodik legjobb eredményt könyvelheti el.

Munkaerőköltségek az EU-tagállamokban (2017. I. negyedév)

Egy munkaóra jutó munkát terhelő költségek változása, előző év azonos időszakához képest, %

Forrás: Eurostat / MTVA Sajtó- és Fotóarchívum / MTI | | | www.mti.hu

VAN MEGOLDÁS

Az OECD-országok teljes GDP-je hosszú távon akár 2 ezer milliárd dollárral is nőhetne, ha az 55 év feletti munkavállalók foglalkoztatottsági aránya elérné Svédország szintjét – derült ki a PwC elemzéséből, melyről a VG írt.

A MUNKAERŐKÖLTSÉGEK TOVÁBB NŐTTEK

Az uniós statisztikai hivatal (Eurostat) adatai szerint az euróövezetben 1,5 százalékkal, az EU-ban pedig 1,7 százalékkal nőtt az óránkénti munkaerőköltség január–márciusban negyedéves összehasonlításban, ugyanannyival, mint tavaly október–decemberben.

A munkaerőköltség két fő alkotóeleme közül a bérek és keresetek a 19 tagú euróövezetben 1,4 százalékkal, a 28 országot számláló unióban pedig 1,6 százalékkal emelkedtek. A másik összetevő, a béren kívüli juttatások 1,6 százalékkal, illetve 1,8 százalékkal kúsztak feljebb az idei első negyedévben. A tavalyi negyedik negyedévben az euróövezetben a bérek és keresetek 1,6 százalékkal, a béren kívüli juttatások pedig 1,4 százalékkal nőttek, míg az EU-ban 1,8 százalékos, illetve 1,5 százalékos emelkedést mértek.

Ágazati bontás szerint az euróövezeti iparban 1,3 százalékkal, az építőiparban 1,9 százalékkal, a szolgáltatási szektorban pedig 1,3 százalékkal nőtt az óránkénti munkaerőköltség. Az Európai Unióban az iparban 1,5 százalékos, az építőiparban 1,8 százalékos, a szolgáltatási ágazatban pedig 1,6 százalékos volt a növekedés.

Éves összehasonlításban Romániában emelkedett legnagyobb mértékben, 17,2 százalékkal az óránkénti munkaerőköltség, a második helyezett **Magyarországon** 11,7 százalékkal, majd Bulgária következik 10,1 százalékkal, Litvánia 9,9 százalékkal és Lettország 9,1 százalékkal. Csökkenést mértek Finnországban (2,7 százalék), valamint Luxemburgban és Hollandiában (0,1-0,1 százalék). Az uniós átlag alatti mértékben emelkedett a munkaerőköltség Franciaországban, Írországban, Olaszországban, Belgiumban, Cipruson és Spanyolországban. **MTI**

Luxemburg a **leggazdagabb** ország az Európai Unióban

Luxemburg volt az Európai Unió leggazdagabb tagállama tavaly is: vásárlóerőparitáson számolva az egy főre jutó bruttó hazai termék (GDP) és az egy főre jutó tényleges egyéni fogyasztás (AIC) alapján is toronymagasan vezet a nyugat-európai nagyhercegség a 28 tagú közösségben.

ÍGY ÉLÜNK MI

A 2016-os előzetes adatok alapján Magyarország az Unió átlagának 67 százalékát éri el az egy főre jutó nemzeti össztermékben (GDP). Bulgária az utolsó 48 százalékkal.

Tavaly is Bulgária volt az unió legszegényebb országa, csakúgy, mint az előző négy évben. Dacára az enyhe javulásnak, Bulgária lemaradása óriási még a középmezőnyhöz képest is – derült ki az Európai Unió statisztikai hivatala (Eurostat) által kiadott, a tavalyi előzetes adatokat tartalmazó jelentésből. **Magyarország** mindkét kategóriában a lista utolsó negyedébe került. Az egy főre jutó GDP 1 százalékponttal csökkent az előző két évhez képest, az egy főre jutó tényleges egyéni fogyasztás pedig nem változott. Az uniós átlag a 100 százalék, ehhez képest az euróövezetben az egy főre jutó hazai össztermék 105 százalék, az egy főre jutó tényleges egyéni fogyasztás

pedig 106 százalék volt tavaly. A leggazdagabb országban, Luxemburgban az egy főre jutó GDP 267 százaléka volt az uniós átlagnak. Jócskán lemaradva, a második helyen áll Írország, az átlag 177 százalékkal. Az utolsó helyezett Bulgáriában ez az arány mindössze 48 százalékot tesz ki. Összesen 11 tagállamban – Luxemburg és Írország mellett Hollandia (128 százalék), Ausztria (126 százalék), Dánia (125 százalék), Svédország (124 százalék), Németország (123 százalék), Belgium (118 százalék), Finnország (109 százalék), Nagy-Britannia (108 százalék) és Franciaország (105 százalék) – haladta meg az uniós átlagot az egy főre jutó GDP. (Luxemburg és Írország esetében részben a

statisztikai számítás sajátosságai miatt van az, hogy kiugróan magas az egy főre jutó GDP.) Az átlagnál legfeljebb 30 százalékponttal alacsonyabb kategóriába ugyan csak 10 ország került be. Megközelítette az átlagot Olaszország (96 százalék) és Málta (95 százalék), majd sorrendben Spanyolország (92 százalék), Csehország (88 százalék), Szlovénia (83 százalék), Ciprus (81 százalék), Portugália (77 százalék), Szlovákia (77 százalék), Litvánia (75 százalék) és Észtország (74 százalék) következik. A maradék hét ország közül Lengyelországban az egy főre jutó GDP 69 százaléka volt az uniós átlagnak, majd Görögország és **Magyarország** jön egyaránt 67 százalékkal. A sereghajtó Lettorságban 65, Horvátországban és Romániában egyaránt 59, Bulgáriában pedig 48 százalékra rúg ez az arány. Az egy főre jutó GDP ugyan gyakran használatos az országok jóléti szintjének mutatójaként, azonban nem feltétlenül alkalmas a háztartások életszínvonalának kifejezésére. Ez utóbbi célra jobban megfelel az egy főre jutó tényleges egyéni fogyasztás. Az AIC-

mutatót nézve is Luxemburg az első, az EU-s átlag 137 százalékaival és Bulgária az utolsó az átlag 53 százalékaival. Az átlag fölött tíz ország teljesít: Luxemburg mögött Németország (122 százalék), Ausztria (118 százalék), Nagy-Britannia (115 százalék), Dánia (114 százalék), Finnország (114 százalék), Belgium (113 százalék), Franciaország (111 százalék), Hollandia (111 százalék) és Svédország (111 százalék). Az átlagnál legfeljebb 30 százalékponttal alacsonyabb kategóriában 13 ország szerepel: Olaszország (97 százalék), Írország (97 százalék), Ciprus (90 százalék), Spanyolország (89 százalék), Litvánia (86 százalék), Portugália (82 százalék), Málta (81 százalék), Csehország (78 százalék), Görögország (77 százalék), Szlovákia (77 százalék), Szlovénia (75 százalék), Lengyelország (75 százalék) és Észtország (75 százalék). A maradék öt ország csoportját Lettorság vezeti 67 százalékkal, majd **Magyarország** és Románia következik egyaránt 63 százalékkal, Horvátország 59 százalékkal, végül pedig Bulgária 53 százalékkal. **MTI**

ILYEN AZ EGYÉNI FOGYASZTÁS

Valós egyéni fogyasztás (AIC) alapján számítások szerint 2016-ban Románia utolérte Magyarországot, így a 27 tagország közül már csak Horvátországot és Bulgáriát előzzük meg életszínvonalban. E mutatót nézve is Luxemburg az első, az EU-s átlag 137 százalékaival és Bulgária az utolsó az átlag 53 százalékaival.

A becslésnél némileg nagyobb ütemben nőtt a GDP az Európai Unióban

A második becslésben szereplőnél némileg nagyobb ütemben növekedett az euróövezet és az Európai Unió gazdasága az idei első negyedévben – derült ki az Európai Unió statisztikai hivatala (Eurostat) által kiadott végleges adatokat tartalmazó harmadik becsléséből.

A szezonálisan kiigazított adatok szerint az euróövezetben és az Európai Unióban egyaránt 0,6 százalékkal bővült a hazai össztermék (GDP) az előző negyedévhez képest a március 31-én véget ért három hónapban.

Az euróövezeti és az uniós gazdasági bővülésre vonatkozó adatot a második becslésben szereplő 0,5-0,5 százalékról, 0,6 százalékra módosította az Eurostat.

A tavalyi negyedik negyedévben az euróövezetben 0,5 százalékkal, az Európai

Unióban pedig 0,6 százalékkal nőtt a GDP. Az előző év azonos időszakához képest az euróövezetben 1,9 százalékkal, az Európai Unióban pedig 2,1 százalékkal növekedett a gazdaság az idei első negyedévben. Az euróövezeti adat a második becslésben szereplő 1,7 százalék helyett 1,9 százalék lett, míg az uniós gazdasági bővülésre vonatkozó adatot 2,0 százalékról 2,1 százalékra módosította az Eurostat.

A negyedik negyedévben az euróövezetben 1,8 százalékkal, az EU-ban pedig 1,9

százalékkal bővült a GDP éves összehasonlításban.

Az Eurostat közleményében összehasonlításképpen jelezte, hogy az Egyesült Államok gazdasága 0,3 százalékkal növekedett az első negyedévben – a negyedik negyedévi 0,5 százalék után –, míg éves összevetésben 2,0 százalékos emelkedést mértek az előző negyedévi 2,0 százalékos bővülés után.

Az országokra lebontott statisztika még nem teljes, három uniós tagállam esetében csak a tavalyi negyedik negyedéves GDP-adat szerepel. A többi huszonöt uniós tagállam közül a negyedik negyedévhez képest Románia gazdasága

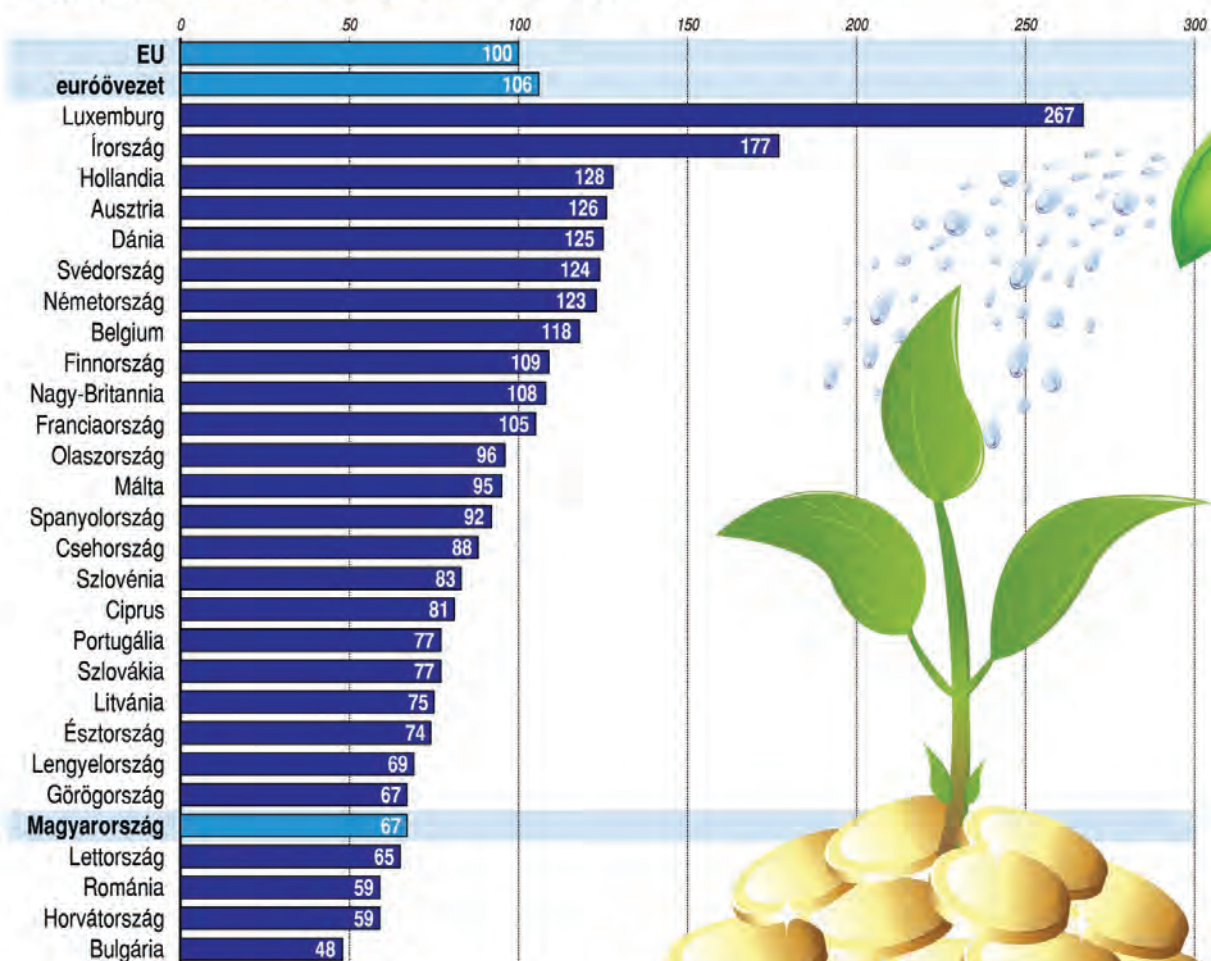
bővült a legnagyobb mértékben, 1,7 százalékkal, majd Lettország következik 1,6 százalékkal, utána pedig Szlovénia (1,5 százalék), Litvánia (1,4 százalék) majd **Magyarország** és Csehország (egyaránt 1,3 százalék). Visszaesést nem mértek egy uniós tagállamban sem.

Az előző év első negyedévéhez képest Románia hazai összterméke nőtt a legerősebb, 5,6 százalékos ütemben, Szlovénia 5,0 százalékkal, majd Litvánia (4,1 százalék), Észtország és Lettország (egyaránt 4,0 százalék), utána pedig **Magyarország** és Lengyelország (egyaránt 3,8 százalék) következik.

MTI

Gazdasági teljesítmény az EU-tagállamokban (2016)

Az egy főre jutó GDP* alakulása az EU-tagállamokban (EU28 = 100)

* bruttó hazai termék, vásárlóerő-paritáson

Közüvélemény-kutatás: a gazdasági helyzetet **többen** ítélik jobbnak, de **több** a pesszimista is

Magyarországon maradt az óvatosan rossz helyzetértékelés

Közel egy évtizeddel a pénzügyi és gazdasági világválság kirobbanása után újjáéledt a bizakodás. Európában, Japánban és az Egyesült Államokban sokan érzik úgy, hogy országuk gazdasága jobb helyzetben van, mint a 2007/2008-as pénzügyi válság előtt, de a jövőt illetően több a pesszimista – derül ki a Pew Research Center amerikai közvélemény-kutató intézet felméréséből.

Az intézet honlapján közzétett adatok szerint a tavaly és idén is vizsgált 17 ország közül 14 országban emelkedett azok aránya, akik jónak tartják a gazdaság helyzetét. A legtöbben Hollandiában (87 százalék), Németországban (86 százalék), Svédországban (84 százalék) és Indiában (83 százalék) elégedettek. **Magyarországon** a megkérdezettek 42 százaléka ítéli jónak a gazdaság helyzetét, 56 százaléka pedig rossznak. A 2016-ban készített felméréshez képest 5 százalékponttal emelkedett az elégedettek aránya.

A Pew Research Center idén összesen 32 országban készített közvélemény-kutatást, közülük 28 országban 2015-ben, 17 országban pedig 2016-ban is elvégezte ugyanezt a felmérést. Szinte minden országban bizakodóbbá váltak a lakosok, de kirívó romlást tapasztaltak Olaszországban, ahol a tavalyi 33 százalékról 15 százalékra esett a gazdasági helyzetet jónak ítézők aránya. A két évvel ezelőtti helyzethez képest Argentínában 15 százalékponttal 23 százalékra, Mexikóban pedig 12 százalékponttal 28 százalékra esett az elégedettek aránya.

A javulás dacára idén még mindig 17 országban voltak többen azok, akik rossznak ítélik meg a hazai gazdaság állapotát: a felmérésbe bevont 32 országban a gazdaság helyzetét jónak ítézők medián aránya 46 százalékra, a rossznak ítézőké pedig 52 százalékra rúgott.

A jövő megítélése még rosszabb: mindössze 41 százalékot tesz ki azoknak a medián aránya, akik bíznak abban, hogy

a gyermekek jobb anyagi körülmények között nőnek fel, mint szüleik. Az új nemzedék kilátásait a franciák, a japánok és a görögök ítélik meg legkedvezőtlenebbül.

Az öt legnagyobb európai, a japán és az amerikai gazdaság helyzetét már kedvezőbben ítéli meg a közvélemény, mint 2007-ben, a globális pénzügyi válság kirobbanása előtt. Németországot, Franciaországot, Olaszországot, Lengyelországot és Nagy-Britanniát együttvéve 51 százaléknál húzódott idén a gazdasági feltételekkel elégedettek medián aránya. A 17 fejlett országot tömörítő csoportban – benne Magyarországgal – ugyancsak 51 százalékra rúg, 45 százalék ellenében, a bizakodók medián aránya.

Tavalyhoz képest Hollandiában 25 százalékponttal, a Dél-afrikai Köztársaságban 17 százalékponttal (45 százalékra), Lengyelországban 15 százalékponttal (64 százalékra), az Egyesült Államokban 14 százalékponttal (58 százalékra), Nigériában 12 százalékponttal (41 százalékra), Németországban, Japánban és Kanadában pedig egyaránt 11 százalékponttal emelkedett a gazdasági helyzetet jónak ítézők tábora.

Azon 15 ország közül, amelyekben csak 2015-ben végeztek felmérést az ideit megelőzően, leginkább Oroszországban nőtt az optimisták aránya, 22 százalékponttal 46 százalékra. Indonéziában 21, Ghánában 20, Törökországban 18, Szenegálban 16, a Fülöp-szigeteken 15, Izraelben pedig 13 százalékponttal nőtt a gazdasági helyzettel elégedettek aránya.

MAGYARORSZÁG: 42 SZÁZALÉK

Az intézet honlapján közzétett adatok szerint a tavaly és idén is vizsgált 17 ország közül 14 országban emelkedett azok aránya, akik jónak tartják a gazdaság helyzetét. A legtöbben Hollandiában (87 százalék), Németországban (86 százalék), Svédországban (84 százalék) és Indiában (83 százalék) elégedettek. Magyarországon a megkérdezettek 42 százaléka ítéli jónak a gazdaság helyzetét, 56 százaléka pedig rossznak. A 2016-ban készített felméréshez képest 5 százalékponttal emelkedett az elégedettek aránya.

Euler Hermes: Magyarország továbbra is közepesen kockázatos befektetési célpont

Magyarország Spanyolországgal, Olaszországgal, illetve Bulgáriával együtt a közepesen kockázatos országok közé tartozik – ez derül ki a világ legnagyobb hitelbiztosítója, az Euler Hermes által publikált legfrissebb nemzetközi elemzésből.

AZ ELEMZÉSRŐL

Az Euler Hermes szakértői által készített kvantitatív és kvalitatív elemzések információt szolgáltatnak az adott országban felmerülő gazdasági, politikai, üzleti környezeti, kereskedelmi és pénzügyi kockázatokról. Az általános országgkockázati besorolás két fő tényezőtől tevődik össze: az országminősítési mutatóból, illetve az országgkockázat szintjéből. Az országminősítési mutató információt ad az egyes országokban felmerülő gazdasági egyensúlytalanságról, az üzleti légkör minőségéről, továbbá az esetleges politikai kockázatok valószínűségéről. Az országminősítés, illetve két további – a pénzügyi kockázatokat és a keresleti zavarokat mérő – indikátor határozzák meg az országgkockázati szintet. Az Euler Hermes ez alapján négy kategóriát különböztet meg: alacsony, közepes, érzékeny és magas kockázatú országok.

Az ország kockázati szintjét kedvezőtlenül befolyásolták a szokatlan gazdaságpolitikai intézkedések, az államadósság mértéke, az árfolyam-ingadozás, illetve a bankszektor sérülékenysége, ugyanakkor nemzetközi megítélésünket javítja az autópár szakosodása és a folyó fizetési mérlegben 2010 óta mutatkozó többlet.

Az Euler Hermes negyedévente készíti el országgkockázati elemzését a világ minden országáról, melynek során felméri egy adott ország vállalkozásainak esetében a nemfizetés kockázatait, ezáltal segítséget nyújtanak a külkereskedelemben érintett vállalatoknak üzleti döntéseik meghozatalában. A hitelbiztosító kockázati elemzései során az ország kockázati megítélésén felül szektorkockázat-előrejelzést és az egyéni szintű céggkockázatot is vizsgálja.

A legfrissebb országgkockázati értékelésből kiderül, hogy a tavalyi évhez képest nem történt jelentős változás az egyes európai országok országgkockázati besorolását illetően. Általánosságban a nyugat-európai, illetve észak-európai államok kerültek a legalacsonyabb kockázati szintre, míg a déli, illetve keleti országok magasabb kockázati besorolást kaptak. Országgkockázati szintek tekintetében a közép-európai régió a legváltozatosabb. Míg déli szomszédjaink – Szlovénia, Horvátország és Szerbia – a magas kockázatú országok közé tartoznak, Ausztria, Szlovákia és Románia alacsony kockázatot jelentenek. A térségben Ukrajnának a legmagasabb az országgkockázati szintje.

Magyarország – hasonlóan a többi európai országhoz – országgkockázati megítélésén sem változtatott az Euler Hermes, a múlt év végi értékeléséhez képest: jelenleg a közepes kockázatú országok közé tartozik. Európában ebbe a kategóriába tartozik

többek között Spanyolország, Olaszország, illetve Bulgária. A hitelbiztosító országgkockázati elemzésében pozitívumként emelte ki **Magyarországon** az autópárban kialakuló erős szakosodást, az ország uniós tagságát, illetve, hogy a folyó fizetési mérleg 2010 óta többletet mutat. Az Euler Hermes **Magyarország** tekintetében a kedvezőtlen tényezők közé sorolja a szokatlan gazdaságpolitikai intézkedések miatt bekövetkezett romló beruházási légkört, az ország jelenlegi viszonyát az Európai Unióval és a Nemzetközi Valutaalappal, az államadósság magas szintjét, az árfolyam-volatilitást, továbbá a bankszektor sérülékenységét.

„Az exportorientált, nyitott gazdaságunk miatt a GDP növekedés üteme hektikusan változhat, emiatt a nemzetközi politikai változásoknak és gazdasági helyzetnek is ki van téve **Magyarország**. Emellett az egyre komolyabb mértékű munkaerőhiány további problémát okozhat a hazai vállalatok, így a gazdaság számára is” – mondta el Bujdosó Tünde, az Euler Hermes Hitelbiztosító kockázatkezelési igazgatója. A nemzetközi gazdasági és politikai események jelentős mértékben befolyásolják az országok kockázati besorolását, melyre példát adott a nemrégiben lezajlott brit választás is. Bár az utolsó pillanatban sikerült a konzervatív pártnak megőrizni vezető helyét és megnyerni a választást, ugyanakkor elvesztette parlamenti többségét, ezáltal kisebbségi vagy koalíciós kormányzásra fog kényszerülni. Mindezek következményeként a fontosabb valutákkal szemben jelentős mértékben esett a font árfolyama. Az így kialakult helyzet akár összességében nemzetközi szinten gyengítheti Nagy-Britanniát, és a Brexittel kapcsolatos kétségek is tovább erősödnek

DUÁLIS GAZDASÁG MAGYARORSZÁGON: MOST ÉS MINDÖRÖKKÉ?

A magyar gazdaság duális gazdaság, amely szétszakadt a külföldi és belföldi tulajdonú cégekre. A külföldi cégek termelékenysége szinte minden vállalati méretben magasabb a nemzetgazdasági átlagnál, míg a belföldi tulajdonú vállalkozásoknál ez éppen fordítva van – Palócz Éva, a Kopint-Tárki vezérigazgatója mondta ezt egy rendezvényen. Körkérdésünkben arról érdeklődtünk, miként lehet változtatni ezen a helyzeten?

Dr. Orosz Csaba: Tudsz úszni? Nem! És ha megfizetlek?

Egyetértek az értékeléssel, valóban ketté-
szakadt az ország: a nemzetközi cégek és
a magyar vállalatok – tisztelet a kivételnek
– hatékonysága, versenyképessége na-
gyon különböző. A problémát a rendszer-
váltásra vezetném vissza. Akkor még volt
néhány olyan nagyvállalatunk – a Ganz-
Mávag, az Ikarus –, amelyeket ha nem ad-
tunk volna el, lehetett volna fejleszteni,
versenyképesé tenni. A gyógyszeripar-
ban, szerencsére, megmaradt a Richter,
amely valóban nemzetközileg is verseny-
képes, s a gyártás mellett kutatás-fejlesz-
tés is van. A rendszerváltás utáni piac-
vesztés, privatizációs hullám kényszervál-
lalkozások ezreit hozta létre, amelyek se
technikai-technológiai szinten, se üzleti
gondolkodásban nem voltak, nem lehet-
tek versenyképesek, ezek ma a kkv-k zö-
mét reprezentálják.

Az a baj, hogy azóta elmúlt több mint 25
év, s az akkor felszínre kerülő problémát
azóta se oldottuk meg. Sőt! Mintha még
nagyobb is lenne a lemaradás verseny-
képességben, hatékonyságban. A magyar
vállalatok jó része csak árban akar verse-
nyezni, képtelen a bővített újratermel-
lésre, a fejlesztésre, a korszerűsítésre, ezt

Dr. Orosz Csaba,
a HOROSZCOOP Külkereskedelmi
Képviselési Kft. ügyvezetője,
az MGYOSZ alelnöke

**„A magyar vállalatok jó része csak
árban akar versenyezni, képtelen
a bővített újratermelésre,
a fejlesztésre, a korszerűsítésre,
ezt nem is ambicionálja,
csak a túlélés a cél.”**

nem is ambicionálja, csak a túlélés a cél.
S persze, az is, hogy jobban éljen. Aztán
kiderül, ilyen feltételekkel a jobb élet sem
tartható, így az esetleges alkalmazottak
jobb megfizetésének sem termelődik
meg a feltétele. Versenyképes termelés

nélkül ugyanis nem lehetnek verseny-
képes bérek. A versenyképes termelés-
hez meg versenyképes tudás is kellene,
aminek feltétele a korszerű, versenyké-
pes oktatás. Ez a logikus láncolat már az
oktatásnál elakad: ha nem a XXI. század
igényeihez, sajátosságaihoz igazodik az
oktatási rendszer, akkor nehezen várható
el korszerű, piacképes tudással rendelkező
szakemberek megjelenése. Ismerik a
mondást? „Tudsz úszni? Nem! És ha meg-
fizetlek?” Itt tartunk most. Úszni nem tudó
embereket akarunk úszásra ösztönözni-
kényszeríteni. Ennek nem lehet jó vége!

Mint minden, a versenyképesség is agy-
ban dől el. Először is: el kell fogadni a té-
nyeket. Majd egy stratégiát készíteni a
felzárkózás, a versenyképesség erősíté-
sére. Ebben biztosan fontos szerep jut a
XXI. század igényeihez igazodó oktatás-
nak, az üzleti képzésnek, a technológiai-
technikai fejlesztésnek, a brandépítésnek,
a háttérpár kiépítésének, s a piacbővítés-
nek. A versenyképes működéshez ugyan-
is megfelelően nagy piac is kell.

Az Európai Unió támogatások sokat
segíthettek volna a felzárkózásban, a ver-
senyképes gazdaság kialakításában. Elké-

KÖRKÉRDÉS

pesztő összegek áramlottak az országba – csak 2007–14 között 1400 milliárd forint –, s az eredmény nem túl látványos. A gond az, hogy sokszor más kell a vállalatok versenyképességéhez, mint amire a pályázatok szólnak. A vállalatok erre mit csinálnak? Alkalmazkodnak. Nem a piachoz, hanem a pályázatokhoz. Nem arra szereznek forrást, amivel a versenyképességüket fejleszthetnék, hanem arra, amire adnak. Lehet, hogy arra semmi szükségük nincs, de ha arra lehet pályázni, hát

arra pályáznak. Aztán utánuk a vízözön... Az se szerencsés, ha Budapestet és környékét kizárják a pályázatok nagy részéből, pedig ma már nem lenne gond megoldani a munkaerő-mobilitását, korszerű munkásszállások építésével a munkaerő mozgatható lenne, s nem kellene erőltetetten a fejlesztéseket odavinni, ahol nem ideálisak a feltételek. Vagyis: rengeteg, egymáshoz kapcsolódó feltétele lenne annak, hogy a magyar gazdaság dualitása megszűnjön. Ebben van

teendőjük a vállalatoknak is, ám a stratégia megfogalmazása, a szabályozók alakítása, s a szükséges feltételek kialakítása inkább gazdaságpolitikai feladat, melyben a legfontosabb szerep az oktatásnak, bér-felzárkóztatásnak és úgy a munkaadók, mint a munkavállalók morális változásának kell bekövetkeznie. Bízunk benne, hogy ha ezt elkezdjük 5-10 év múlva látványos fog valami és akkor már eredményekről és versenyképességről fogunk tudni beszámolni.

Lakatos Péter: Egyszer már sikerült jelentős változást elérnünk

Vállalatvezetőként számtalan új kihívás és impulzus ér az utóbbi időben, és azt gondolom, hogy ezzel a *Magyar Gyáripár* olvasói sincsenek másképp. Ezek legnagyobb része egyrészt a technológia adta új lehetőségekről (állandó elérhetőség, végtelen számítástechnikai kapacitás a „felhőben”, valós idejű és történelmi adattömegek, mesterséges intelligencia), másrészt a munkaerővel kapcsolatos alapvető változásokról (strukturális munkaerőhiány, az új generációknak a munkahellyel és alapvetően az étellel kapcsolatos elvárásai) szól. Különösen fontos e két kérdéskör metszéspontja, az új technológiák által a munkaerőpiacnak diktált változások hatása: megszűnő munkakörök fenyegetése az egyik oldalon, és állandósuló hiány a technológia megtervezésére és üzemeltetésére felkészített képzett munkatársakban a másikon.

Ez a változás egyszerre komoly kihívás és lehetőség az egyes emberek, az oktatási rendszer, a munkaadók számára.

Nem lehetünk kishitűek: a rendszerváltás környékén egyszer már sikerült (ha a nagyvállalatokat érintő sokterápia kapcsán nagy veszteségek árán is) jelentős változást elérnünk: a mai középiskolásoknál többszöröse a felsőfokú végzettségre aspirálók száma a korábbiaknál.

A mozgékonyabbak és általában fiatalok esetén a magánéletben magától értetődő, hogy az élet alapvető pillanatai a digitális

Lakatos Péter

a Videoton vezérigazgatója,
az MGYOSZ alelnöke

„A sikeres Magyarországhoz képzett, együttműködő, önálló munkavégzésre képes, folyamatosan oktatható emberekre van szükség”

világban átalakultak, az utazástól a mozi-jegyvásárlásig, vagy a filmek (remélhetően legális) letöltéséig.

Ezek a változások, ugyan lassabban, a vállalatoknál is bekövetkeznek. Az ilyen környezetben való működéshez másfajta munkavállalói készségek kellenek, és ami különösen fontos, ezek nem csak a tár-

sadalom szerencsésebb 25 vagy 50 százalékal szemben (legyen ez az anyagi környezet, a vele született tehetség, vagy a földrajzi hely, ahol felnő) jelennek meg elvárásaként, hanem a munkakörök túlnyomó többségénél.

Való igaz, hogy sok állás megszűnik, de sok keletkezik is az új igények, az új lehetőségek mentén. A háztartási robotok, az egészségügyi felügyeleti rendszerek, az Ipar 4.0, a mesterséges intelligenciát használó alkalmazások az egyszerű(nek gondolt) szolgáltató munkakörökre is értelmes, sőt a mainál komplexebb protokollok betartását, sokoldalúbb együttműködést vár el mindenkitől. Minél több egyszerű munkafázist váltunk ki gépekkel és adatfeldolgozással, annál magasabban lesz a lécz, ahol mégis az emberre van szükség. Mi kell ahhoz, hogy átugorjunk ezt a léczet?

Olyan munkatársak kellenek, akiknek a kommunikációs, együttműködési képessége magas, és megfelelő önbizalommal rendelkeznek, hogy döntéseket hozzanak a jobbára automatizált környezetben.

Alapjában meghatározás kérdése (az európai gazdaságba való integrálódás miatt valamennyire alaki kérdés is), hogy kit hívunk szakmunkásnak, mit nevezünk felsőfokú végzettségnek, minek tekintjük az érettségit. Az erről való hitviták elveszik a teret attól, hogy világosan kimondásra kerüljön, amiben minden politikai,

gazdasági és társadalmi szereplőnek véleményem szerint egységesen kellene fellépnie, hogy a sikeres Magyarországhoz képzett, együttműködő, önálló munkavégzésre képes, folyamatosan oktatható emberekre van szükség.

Az általános ismeretanyag és a megfelelő alapkompenciák megléte és szakmai ismeretek már az érettségi előtti megszerzése nem egymást gyengítő szempontok. A tudás nem egy nullösszegű játszma, ahol ismeretek csak egymás kárára kerülhetnek bele az egyedek fejébe. Ennek fontos indoka, hogy a továbbtanulás iránti vágy és a folyamatos képzés és önképzés képessége pozitív visszacsatolást ad. Ennek a megszerzését kell biztosítani a lehető legtöbb honfitársunknak. Hogy ez gimnáziumokban történik, vagy magas presztízsű technikumokban, ahonnan az ott tanulók számottevő része felsőfokú végzettséget szerez, már lehet hitviták tárgya. De ehhez először a magas

presztízsű technikumokat kell látnunk. A szakközépiskolákka előléptetett szakmunkásképzők nem, de a tavalyelőtt még szakközépiskolák közül is kevesen ugorják meg ezt a léceket. Addig pedig nehezen elkerülhető, hogy mindenki a gimnáziumban látja a felsőfokú végzettség (és a könnyebb, jobb élet) garanciáját.

A gazdaság hosszú távú stabilitásához az szükséges, hogy a minél több üzleti, vállalati döntés itthon szülessen. Ehhez nemzetközileg versenyképes magyar szellemi termékekre, tudásbázisra, technológiákra van szükség. Szabályozási segítség, „kijelölés” – ha ez adott esetben maradéktalanul etikus és jogszerű is –, csak induló pozíciót biztosíthat.

A hozzánk hasonló méretű erős európai gazdaságok erős középosztállyal rendelkeznek, nemcsak vagyoni értelemben, hanem szakmailag is. A szakképzettség nem azt jelenti, amiben a mai hazai generációk felnőttek, hanem egy speciális

pluszt a komoly általános informáltság és alapkompenciák mellett.

A Videotonban mi a magunk részéről kitaláltuk, hogy a legkiválóbb cégeink 2025 és 2030 között elérjék a német közép vállalatok szakmai képességeit. (Ez még csak egy lépés a versenyképesség felé, a beágyazottság, a környezet ipari sűrűsége még nagyon sokáig előnyt fog biztosítani számos nyugat-európai versenytársunknak). Mi a magunk részéről ezt szeretnénk a magyar gazdaság dualitása ellen tenni, reméljük nekünk és sok másik magyar irányítású/tulajdonú cégnek ez sikerülni is fog.

A legtöbb, amiben a mindenkori politikai hatalom ehhez hozzá tehet, a kiszámítható környezet, a stabil államháztartás, a verseny és a tudás megbecsülése, és a legeslegfontosabb, a jól képzett, egészséges, optimista állampolgárok folyamatos újratermelése.

Hónig Péter: A kisebb hazai vállalkozások szinte mindegyike alulfinanszírozott

Egy probléma megoldásához először az okokat célszerű feltárni. A külföldi tulajdonú cégek egy forintnyi termeléssel lényegesen több hozzáadott értéket állítanak elő, mint a hazaiak. Sokkal fejlettebb technológiával, tudással és vezetési kultúrával rendelkeznek. Van elegendő tőkénk új termékek és költségcsökkentő megoldások kifejlesztésére, eredményes piaci tevékenységre. Munkatársaikat megfelelő mértékben és legális formában, korrekt szerződések alapján fizetik. A munkavállalók fejlődéséről folyamatosan gondoskodnak, mert tudják, hogy ezt saját érdekeik is így kívánják. Persze ebben a körben is kezdődnek már a gondok a foglalkoztatás terén. Nemrégiben hallottam a hírt, hogy egy nemzetközi cég Ukrajnába megy toborozni munkásokat. Sajnálatos módon a fentiekben leírt kedvezőbb feltételek még a nagyobb méretű hazai vállalkozásoknál sem tapasztalhatók. Ezek általában köztulajdonban vannak. A döntéshozatal és a személyzeti politikát sokszor nem az üzleti racionalitások alap-

Hónig Péter,

a Hotan Kft. tulajdonos-ügyvezetője,
az MGYOSZ elnökségi tagja

„A külföldi tulajdonú cégek egy forintnyi termeléssel lényegesen több hozzáadott értéket állítanak elő, mint a hazaiak”

ján működtetik. Működési költségeik gyakran magasabbak az indokoltnál, amit néha túlárzással vagy esetleg alacsony bérekkel próbálnak ellensúlyozni.

A kisebb hazai vállalkozások szinte mindegyike alulfinanszírozott. Az általuk kínált termékek és szolgáltatások értéke alacsony, ezért az érték kapott díj is ennek megfelelően kevés. Kutatásra, fejlesztésre, a jövőt megalapozó kockázatvállalásra nincs lehetőségük. Munkatársaikat és alvállalkozóikat nagy részben feketén és késedelmesen fizetik. A munkaszerződések feltételei megalázóak és egy magára valamit is adó ember számára elfogadhatatlanok. Az ilyen vállalatok részére elérhető munkaerő java már elhagyta az országot és még mindig sokan távoznak.

A probléma kiterjedt, túlmutat ennek a cikknek a keretein. Ráadásul a mai magyar társadalom nagyobbik fele mintha elégedett lenne a kialakult helyzettel, vagy legalábbis nem befogadja a szükséges változásokra.

RENDEZVÉNYSOROZAT INDUL A SZAKKÉPZÉSI RENDSZER FEJLESZTÉSÉRE

Országos, minden megyére kiterjedő eseménysorozatot indít ősszel a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége (MGYOSZ), hogy meghallgassa és összegezze a jelenlegi szakképzési rendszer problémáit és az érintettek (munkaadók, munkavállalók, önkormányzati képviselők, a szakképzéssel foglalkozó intézmények vezetői) bevonásával közös megoldásokat találjon.

Több tízezer, piacképes tudással rendelkező szakmunkás hiányzik a magyar munkaerőpiacról – a pótlásuk nélkül az ország versenyképessége nem javulhat. A Szövetség a szakképzés fejlesztését kiemelt prioritásnak tartja, véleménye szerint annak átalakítása és ezáltal a munkaerő-piaci helyzet javítása közép- és hosszú távon hozzájárul a gazdaság nemzetközi versenyképességének javítá-

sához és a bérek felzárkóztatásához. Az MGYOSZ elkötelezett a minőségi szakképzés hatékony megvalósításában, melynek egyik feltétele az összes érdekelttel történő kiegyensúlyozott együttműködés. Az MGYOSZ – a szakképzésben résztvevő fiatalokat is megcélözva – egy vlogger közreműködésével, illetve közösségi oldalán is aktívan támogatja az országos sorozatot – hangzott el a Szövetség sajtótájékoztatóján, május 31-én.

Az eseményen az MGYOSZ szakértői ismertették a munkaerőhiány kezelésének eszközeit és a szakképzés problémáit, illetve bemutatták az eseménysorozat legfontosabb elemeit. A szeptemberben induló, országos, minden megyét érintő rendezvénysorozatot az MGYOSZ alelnöke, **Gablini Gábor** koordinálja, aki a sajtótájékoztatón ismertette a részleteket.

„A magyar gazdaság napról napra nehezebb helyzetbe kerül a munkaerőhiány miatt. A problémát mindannyian ismerjük, de talán nem tudatosult, hogy mindez nem csak az orvosok, vagy például a programozók esetében jelent gondot: a piacképes tudással rendelkező szakmunkásokból több tízezer hiányzik ma Magyarországon. Jelenleg is százezres nagyságrendű betöltetlen, illetve a munkaerőhiány miatt eleve meg sem valósuló álláshely-

van Magyarországon, melyek nagyjából egyharmada szakmunkás állás. Amit még fontos megemlítenem: az elmúlt évtizedben a szakmunkák feladatkörei jelentősen megváltoztak, a szakmunka sok esetben már nem csak fizikai feladatok elvégzését jelenti, speciális képzettséggel rendelkező szakembereket igényel – ezért is kell átalakítani a gondolkodást a szakképzésről, és ezért is tartom létfontosságúnak, hogy elindítsuk a párbeszéd egy új formáját az érintettekkel” – hangsúlyozta Gablini Gábor, az MGYOSZ alelnöke.

Az MGYOSZ főtitkára, **Wimmer István** összefoglalta azt is, miért tartja a legnagyobb hazai munkaadói szervezet prioritásnak a szakképzés, és az ezzel összefüggő gondolkodásmód pozitív irányba történő megváltoztatását. „Az MGYOSZ rendszeresen foglalkozik a hazai munkaerőpiaci helyzettel, ez az egyik legfontosabb feladatunk. Szűk egy évvel ezelőtt egy komplex javaslatcsomagot készítettünk a terület vonatkozásában, melynek egyik fontos eleme épp a szakképzési rendszerünk javításának lehetséges lépései voltak. Egy dolgot látnunk kell: napjainkban már a tartós munkaerőhiány okoz nagyon komoly problémát, erősen gátolva a gazdaság fejlődését. Mindezt pedig csak átfogó intézkedésekkel tudjuk mérsékelni. Ennek érdekében indítjuk el azt az eseménysorozatunkat, mely során ellátogatunk minden megyébe, és egyeztetünk az érintettekkel, cégekkel, önkormányzatokkal és helyi oktatási intézmények szakembereivel egyaránt” – mondta el Wimmer István, az eseményen.

A sajtótájékoztatón részt vett az MGYOSZ két olyan tagszövetsége is, amelyek esetében kifejezetten komoly, napi problémát jelent a megfelelő szak tudással rendelkező munkavállalók felkutatása, alkalmazása és megtartása. A rendezvényen az építési vállalkozók és a turisztikai-vendéglátóipari dolgozókat tömörítő szervezet vezetői is felszóltak.

„Az építőipari szakmák többsége hiányszakma, és sajnos egyre kevesebb a motivált tanuló, míg ezzel párhuzamosan azt látjuk, hogy a pályaelhagyók aránya egyre inkább nő. Meggyőződésünk szerint az ágazat munkaerő-utánpótlása az iskolarendszerű képzés mellett kizárólag átgondolt felnőttképzéssel biztosítható. Ezért is örülünk, hogy most egy eddig nem látott, átfogó egyeztetési sorozat kezdődik az MGYOSZ koordinálásával” –

mondta el véleményét **Tóth Istvánné**, az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetségének (ÉVOSZ) alelnöke.

Bándoli Attila, a Turisztikai és Vendéglátó Munkaadók Országos Szövetségének (VIMOSZ), az MGYOSZ tagszövetségének részéről a következőket emelte ki a munkaerőhiány kapcsán: „A turizmus-vendéglátás szakemberei egész Európában nagyon keresettek, valamint ezek a foglalkozások

Magyarországon is a hiányszakmák közé sorolhatók. A konvertálható tudás és a nyelvismeret hasznos egyéb ágazatokban is, a pályaelhagyás és a külföldi munkavállalás talán a mi szektorunkban a leggyakoribb. A szakképzés ágazati szempontú reformjával el szeretnénk érni, hogy a végzősök nagyobb hányada válassza ezt az oktatási formát, tekintettel arra, hogy kifejezetten jó életpálya modell lehetőséget kaphatnak a most alakuló új szakmai-pénzügyi (turizmusfejlesztés, képzések, ÁFA-csökkentés, szervizdíj kérdésének rendezése) feltételrendszerrel."

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége – annak érdekében, hogy teljes képet kapjon a hazai szakoktatásban felmerülő problémákról – párbeszédet kezdeményezett a szakképzésben résztvevő fiatalokkal. A szövetség **Magyarósi Csaba**, YouTube-vlogger közreműködésével felhívást tett közzé a YouTube-on és az MGYOSZ Facebook-oldalán, melyben a szakképzésben résztvevő diákokat arra kéri, osszák meg tapasztalataikat a Szövetséggel. A videót az első egy héten több mint 50 ezren tekintették meg, a fel-

hívásra érkezett hozzászólások száma meghaladta az ötszázat.

A programsorozat végén az eredményeket, tanulságokat, javaslatokat össze-sítő kiadvány kerül elkészítésre, mely segítséget jelenthet a szakképzési rendszerünk pozitív irányba történő megváltoztatásában.

A SAJTÓTÁJÉKOZTATÓHOZ KAPCSOLÓDÓ HÁTTÉRANYAGBÓL KIDERÜL:

- A 2014/15-ös tanévben a szakiskolák nappali rendszerű képzéseire 14,3 százalékkal kevesebben jártak, mint egy évvel korábban; 2015-ben 48 ezren tettek sikeres szakmai vizsgát, ami 13,5 százalékkal kevesebb, mint 2014-ben.

● Nappali rendszerű képzések:

- ◆ az általános iskolai oktatás 2016-os adatai: 745 ezren – az előző évinél 3 ezer fővel kevesebben – vettek részt e tanulási formában. A sajátos nevelési igényű tanulók száma az egy évvel korábbit majdnem 1,1 ezer fővel meghaladta, és megközelítette az 54 ezret. A 2014/2015-ös tanévihez képest 1,4 ezer fővel nőtt a pedagógusok létszáma. Az ezzel párhuzamosan csökkenő tanulói létszám az egy pedagógusra jutó tanulók arányát az előző tanévi 9,9-ről 9,7 főre javította.

- ◆ A középfokú iskolák nappali rendszerű képzéseire járók száma egy év alatt 5,2 százalékkal, 446 ezerre visszaesett. A létszámcsökkenés eltérő mértékben érintette a különböző iskolatípusokat. A szakiskolákban 14,3, a szakközépiskolákban 4,7 százalékkal kevesebb a tanulók száma, a gimnáziumokban viszont gyakorlatilag nem változott.

- ◆ A 2015/2016-os tanévben felsőoktatási intézményekben 210 ezren tanultak, 7 ezer fővel kevesebben, mint az előző tanévben. Az összes létszámból 195 ezer fő – a hallgatók 93 százaléka – alap-, mester- vagy osztatlan képzésben folytatta tanulmányait. 8800-an felsőoktatási szakképzésben, 5600-an doktori programokban, 279-en szakirányú továbbképzésekben vettek részt.

● Nem nappali rendszerű képzések:

Általános iskolai felnőttoktatásban a 2014/2015-ös tanévhez képest 255 fővel kevesebben, 2,3 ezren tanultak. A nem nappali rendszerű középfokú képzésekre

járók száma az előző tanévihez viszonyítva 5,6 százalékkal csökkent, 72 ezer fő. A felsőoktatás részidős formáit több mint 85 ezren választották az előző tanévben, 4 ezer fővel kevesebben, mint a 2014/2015-ös tanévben. Legtöbben a levelező (73 ezer fő), legkevesebben az esti képzéseken tanultak (3,6 ezer fő), a távoktatásban részt vevők létszáma 8,4 ezer fő volt a 2015/16-os évben.

● **Végzettek:** 2015-ben a nappali és felnőttoktatásban 72 ezren tettek sikeres érettségi vizsgát, 4900 fővel kevesebben, mint egy évvel korábban. A sikeres szakmai vizsgázók száma 48 ezer fő volt, ami 13,5 százalékos visszaesés 2014-hez képest.

AZ MGYOSZ FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI

● Napjainkban a tartós munkaerőhiány okoz nagyon komoly problémát, gátolja a gazdaság fejlődését. Mindez csak átfogó intézkedésekkel mérsékelhető, melynek fontos része a munkavállaló-barát adó- és jövedelempolitika, a kiszámítható jogi környezet, a minőségi oktatás, és a szakképzés.

● Jelenleg több százezer betöltetlen, illetve a munkaerőhiány miatt eleve meg sem valósuló álláshely lehet Magyarországon, melyek nagyságrendileg egyharmada szakmunkás állás.

● A szakmunkák feladatkörei jelentősen megváltoztak az elmúlt években, a szakmunka sok esetben már nem fizikai munkát jelent, speciális képzettséggel rendelkező szakembereket igényel – át kell alakítani a gondolkodást a szakképzésről.

AZ MGYOSZ VÉLEMÉNYE A MUNKAERŐ-PIACI HELYZET KIHÍVÁSAIRÓL, A SZAKKÉPZÉSÉRŐL

● Szűk egy évvel ezelőtt egy komplex javaslatcsomagot készített a szervezet a munkaerőpiacról, melynek egyik fontos eleme épp a szakképzési rendszerünk javításának lehetséges lépései voltak.

● Napjainkban már a tartós munkaerőhiány okoz nagyon komoly problémát, erősen gátolva gazdaság fejlődését.

● Az 5% körüli munkanélküliségi adatunk kifejezetten jónak számít az EU tagországok között, ugyanakkor a munkaerőhiány

tekintetében azon országok körébe tartozunk, ahol komoly problémák vannak.

● A munkaerőhiányt csak átfogó intézkedésekkel tudjuk mérsékelni, nincs azonnali, és minden létező problémát gyorsan kezelő megoldás.

● Újabb és újabb területeket ér el a munkaerőhiány Magyarországon. Míg pár évvel ezelőtt jól körülhatárolható volt, hogy mely területek érintettek, ma már általánosabb a probléma, nem csak az orvosok, vagy például a programozók esetében van kihívás: a piacképes tudással rendelkező szakmunkásokból is több tízezer hiányzik ma már Magyarországon.

● Jelenleg is százezres nagyságrendű betöltetlen, illetve a munkaerőhiány miatt eleve meg sem valósuló álláshely van Magyarországon, melyek nagyjából egyharmada szakmunkás állás.

● Az elmúlt évtizedben a szakmunkák feladatkörei jelentősen megváltoztak, a szakmunka sok esetben már nem csak fizikai feladatok elvégzését jelenti, speciális képzettséggel rendelkező szakembereket igényel – ezért is kell átalakítani a gondolkodást a szakképzésről.

EURÓPAI VITA INDULT A BIZTONSÁGI ÉS VÉDELMI UNIÓ FELÉ VEZETŐ ÚTRÓL

Nyilvános vitát indított június 7-én az Európai Bizottság a 27 tagú EU védelmének jövőbeli irányáról.

VITAANYAG IS KÉSZÜLT
„Nagy lépésekkel haladunk előre az Európai Unió biztonságossá tételének kérdésében, melyben a Bizottság a tagállamok mögött áll, és támogatja őket eltökéltségükben. A szóban forgó területen az Unió jövőjéről folyó vitához a Bizottság vitaanyaggal járul hozzá, amely elsősorban polgáraink azon elvárására reagál, hogy az EU rendelkezzen integráltabb és hatásosabb védelemmel. Az Európai Unió révén támogatni tudjuk a tagállamokat abban, hogy katonai képességeket alakítsanak ki és fokozzák a védelemre irányuló beruházásaik hatékonyságát. Kevesebb, mint egy év alatt jelentős eredményeket értünk el, és ezt az ütemet fogjuk folytatni a jövőben is” – mondta Federica Mogherini főképviselő/alelnök.

Figyelemmel a Bizottságnak az Európa jövőjéről szóló fehér könyvére, különböző forgatókönyvek készültek arra vonatkozóan, miként lehetne kezelni az Európát érintő fokozódó biztonsági és védelmi fenyegetéseket, illetve növelni Európa saját védelmi képességeit 2025-ig. A vita jelentősen hozzá fog járulni az azzal kapcsolatos döntéshez, hogy miként erősítse az Unió az európai polgárok védelmét és biztonságát, ami a Juncker-bizottság legfontosabb prioritásai közé tartozik. A vitaanyag kiegészül az Európai Védelmi Alap elindítására irányuló konkrét javaslatokkal, amely alap a tagállamok közös védelmi képességeivel kapcsolatos kiadások hatékonyabbá tételét hivatott támogatni.

Az uniós vezetők június 9-én Prágában találkoznak, hogy megvitassák a Szerződésben rejlő lehetőségek kihasználásának módját a védelmi együttműködés fokozása érdekében. A Bizottság azzal járul hozzá ehhez az eszmecserehez és az EU egészére kiterjedő, védelemről szóló vitához, hogy három lehetséges forgatókönyvet vázol fel Európa védelmének jövőjéről.

- A „**biztonsági és védelmi együttműködés**” forgatókönyv keretében még mindig a tagállamok döntenének önkéntes, eseti alapon a biztonsági és védelmi együttműködés szükségességéről, míg az EU továbbra is csak kiegészítené a nemzeti erőfeszítéseket. A védelmi együttműködés fokozódna, de a legnagyobb

követelményeket támogató műveletekben az EU részvétele korlátozott maradna. Az új Európai Védelmi Alap segítene bizonyos új közös képességek kifejlesztésében, de továbbra is az egyes tagállamok felügyelnék a védelmi képességek fejlesztésének és beszerzésének javát. Az EU–NATO együttműködés jelenlegi formája és struktúrája megmaradna.

- Az ambiciózusabb „**megosztott biztonság és védelem**” forgatókönyv értelmében a védelem terén megvalósítandó nagyobb szolidaritás érdekében a tagállamok összevonnának bizonyos pénzügyi és operatív eszközöket. Ezen kívül az EU intenzívebben venne részt Európa védelmében az európai határokon belül és kívül. Több szerepet vállalna olyan területeken, mint a kibervédelem, a határok védelme vagy a terrorizmus elleni küzdelem, valamint az olyan belső uniós szakpolitikák védelmi és biztonsági dimenziójának megerősítésében, mint az energiaügy, az egészségügy, a vámügy vagy az úrkutatás. Mindehhez politikai cselekvési akaratnak, valamint a gyorsan változó környezethez igazodó döntéshozatalnak kell társulnia. Az EU és a NATO szintén fokozná a kölcsönös együttműködést, miközben az ügyek teljes spektrumát összehangolnák.

- A legambiciózusabb a „**közös védelem és biztonság**” forgatókönyv, mely egy közös uniós védelmi politika fokozatos kialakítását irányozza elő. Mindez az EU-szerződés 42. cikkén alapuló közös vé-

delem megvalósulását eredményezné. A meglévő rendelkezés szerint a hasonló elképzelésekkel rendelkező tagállamok új szintre emelhetik az európai védelem ügyét. E forgatókönyv szerint Európa védelme az EU és a NATO egymást kölcsönösen erősítő felelőssége lenne. Az EU képes lenne magas színvonalú biztonsági és védelmi műveletek végzésére, ami a tagállamok védelmi erőinek nagyobb fokú integrációján alapulna. Az EU a közös védelmi programokat az Európai Védelmi Alapon keresztül támogatná, valamint felállítana egy európai védelmi kutatási ügynökséget. Ez egyben előmozdítaná egy valódi európai védelmi piac létrehozását, amely képes lenne megvédeni legfontosabb stratégiai tevékenységeit a külső felvásárlási kísérletektől.

A fenti forgatókönyvek nem egymást kizáró lehetőségek, hanem a szolidaritás szempontjából három különböző ambíciószintet mutatnak be. Az európai biztonság növelésének szükségessége vitán felül áll. A tagállamok irányítanak, ők határozzák meg az EU intézményeinek támogatásával elérendő törekvések szintjét. A jövőt szem előtt tartva most dönteniük kell arról, hogy melyik úton, milyen gyorsan szeretnének előrehaladni Európa polgárainak védelme érdekében.

Mint ismeretes, a Juncker-bizottság hivatalba lépése óta prioritásként kezeli Európa erősebbé tételét biztonsági és védelmi téren. 2014. júniusi politikai iránymutatásában az Európai Bizottság elnöke, Jean-Claude Juncker leszögezte: „Meggyőződésem, hogy Európát erősebbé kell tennünk, ha biztonsági és védelmi ügyekről van szó. Igen, Európa lényegében »puha hatalomnak« számít. Ám még a leg-erősebb puha hatalom sem létezhet hosszú távon legalább némi integrált védelmi kapacitás nélkül.”

Az EU-nak már rendelkezésére állnak azok az eszközök, amelyek segítségével a kétoldalú és többoldalú katonai együttműködés jelenlegi sokféleségétől elmozdulhat a védelmi integráció hatékonyabb formái felé. Az Európai Unióról szóló szerződés 42. cikkének (6) bekezdése lehetővé teszi a hasonló elképzelésekkel bíró tagállamok számára, hogy új szintre emeljék az európai védelem ügyét. Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság

Jean-Claude Juncker

elnöke az Unió helyzetét értékelő 2016. évi beszédében kijelentette: „Úgy vélem, most jött el az a pillanat, hogy megragadjuk ezt a lehetőséget.”

A Bizottság elindította el az **Európai Védelmi Alapot**, amelyet Juncker elnök 2016 szeptemberében jelentett be, és amely a 2016. decemberi Európai Tanács támogatását is elnyerte. Az Alap koordinálja, kiegészíti és kibővíti a védelmi kutatásba, a prototípusok kifejlesztésébe, valamint a védelmi felszerelések és technológia beszerzésébe való nemzeti beruházásokat. Az uniós vezetők a 2017. március 25-én elfogadott Római Nyilatkozatban hitet tettek amellett, hogy egy olyan 27 tagú Unióért fognak munkálkodni, amely segíti a versenyképesebb és integráltabb védelmi ipar létrejöttét, valamint a NATO-val együttműködve és azt kiegészítve megerősíti közös biztonságát és védelmi politikáját.

A 2017. március 1-jén közzétett, Európa jövőjéről szóló fehér könyv felvázolta a következő évtized Európát érintő főbb kihívásait és lehetőségeit. A fehér könyv egyúttal azon folyamat kezdetének is tekintendő, amelynek során az EU-27 az

AZ IRÁNYÍTÁS A TAGÁLLAMOK KEZÉBEN VAN

„Soha nem volt akkora jelentősége egy erős NATO-nak és egy erős EU-nak, mint éppen ma. Európának – a meglévő eszközök megkettőzése nélkül – kezébe kell vennie saját biztonságának és védelmének ügyét, hogy erősebb partnere lehessen szövetségeseinek. Az útirányt ismerjük. Az irányítás a tagállamok kezében van, de itt az ideje, hogy eldöntsük, milyen gyorsan akarunk célba érni” – hangsúlyozta Jyrki Katainen, a munkahelyteremtésért, a növekedésért, a beruházásokért és a versenyképességért felelős alelnök.

Unió jövőjéről dönt. A vita ösztönzéseként az Európai Bizottság – az Európai Parlamenttel és az érdeklődő tagállamokkal együtt – Európa jövőjéről szóló vitasorozatot készül tartani a különböző európai városokban és régiókban. A fehér könyvet több vitaanyag egészíti ki a következő témákban:

- Európa szociális dimenziója (2017. április 26.);

- a globalizációban rejlő lehetőségek kiaknázása (2017. május 10.);
- az európai gazdasági és monetáris unió elmélyítése az öt elnök 2015. júniusi jelentése alapján (2017. május 31.);
- az európai védelem jövője (2017. június 7)
- az uniós pénzügyek jövője (2017. június végére várható)

EB Magyarország

Tíz év alatt **42 milliárd forint** uniós forrást nyertek a magyar szervezetek innovációra

Az elmúlt tíz évben több mint 140 millió eurót (42 milliárd forintot) nyertek el magyar intézmények, vállalkozások az Európai Unió kutatási, fejlesztési és innovációs, Horizont 2020 (H2020) programjában – közölte a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (NKFIH) az MTI-vel.

AZ ELYNERT PÉNZ

34 százalék kerül vállalkozásokhoz, **33 százalék** felsőoktatási intézményekhez, **26 százalék** pedig kutatóintézetekhez.

A magyar kutatók a régiós élmezőnyben vannak, mivel a H2020 programban és az Európai Kutatási Tanács (EKT) pályázatain 2007 és 2017 között több támogatást nyertek el, mint amennyi a nemzeti kutatási, fejlesztési és innovációs ráfordítások alapján a többi országgal összehasonlításban arányos lenne – hangsúlyozta összegzésében NKFIH.

Az elnyert pénz 34 százalékát kerül vállalkozásokhoz, 33 százalékát felsőoktatási intézményekhez, 26 százalékát pedig kutatóintézetekhez. A felsőoktatási intézmények közül az elnyert támogatások nagysága alapján a Semmelweis Egyetem, míg a támogatott projektek száma alapján a

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem áll a vezető helyen. A magyar pályázók a 142 millió euró teljes támogatási összegből a legtöbb forrást az információs és kommunikációs technológiák (16 millió euró), az élelmiszerbiztonság, a fenntartható mezőgazdaság és erdőgazdálkodás (15 millió euró), valamint az intelligens, környezetkímélő és integrált közlekedés (9,9 millió euró) témakörökben nyerték el.

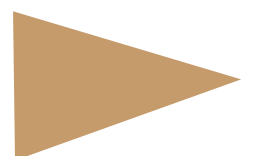
Az Európai Bizottság tanulmánya szerint pozitív példa az idén májusban átadott szegedi lézerkutató központ, amelynek előkészítésekor és felépítésekor az uniós és nemzeti forrásokat egy innovatív finanszírozási modellben együtt használták fel.

Megszűnt a **roamingdíj** az Európai Unión belül

Június 15-től felárak nélkül, a hazai díjszabás szerint lehet mobiltelefonról hívást kezdeményezni és fogadni, SMS-t írni és internetezni a közösségen belül. A változtatás bec-

lések szerint több mint egymilliárd eurós veszteséget jelenthet a telekom cégeknek. Az Európai Bizottság 2018. decemberében értékeli a tapasztalatokat.

Európai
Bizottság

#Roaming az EU-ban

2007 óta az Európai Bizottság több mint 90%-kal csökkentette a roaming hívások díjait.
2012 óta az adatforgalmi díjak 96%-kal csökkentek (a lenti árak nem tartalmazzák az áfát).

2017 június 15-től az EU-ban utazók ugyanannyit fizetnek mobilkészükeik használatáért, mint otthon.

ec.europa.eu/roaming

#Roaming Magyarországon

becsült
megtakarítások

A Magyarországon élő mobilhasználók megtakaríthatnak

105 €-ot (32 000 Ft-t) évente

az uniós roamingdíjak eltörlésének köszönhetően.

(* A becslés az utazási szokásokon és az átlagos hazai fogyasztáson alapul,
a 2016 márciusi díjakhoz képest.)

Magyarok, akik évente legalább egyszer utaznak, átlagosan
15,5 napot töltenek más európai országokban

Egy magyar mobilhasználó naponta átlagosan
3,8 percnyi hívást indít, 0,3 sms-t küld és 30,3 MB adatot használ fel

Az áremlkedéssel fenyegetett előfizetők a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatósághoz fordulhatnak: **NMHH (www.nmhh.hu)**.

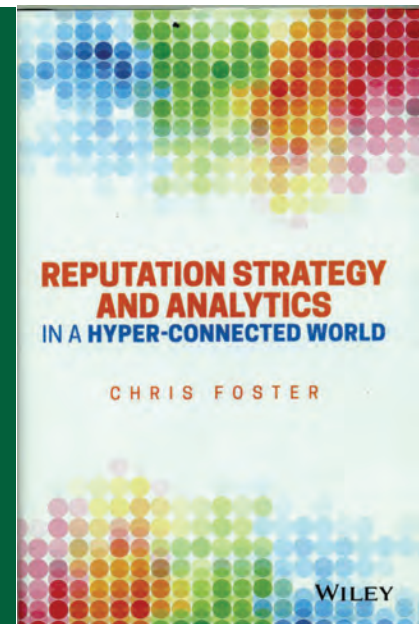
2017 június 15-től az EU-ban utazók ugyanannyit fizetnek mobilkészükeik használatáért, mint otthon.

ec.europa.eu/roaming

MINDEN, AMI A JÓ HÍRNÉV KIALAKÍTÁSÁHOZ KELL

A hírnév a cégnek az a jellemzője, amelyet a legnehezebben alakít a maga javára. „Hírnevet felépíteni nem új törekvés – viszont a modern, tudományos módszerek alkalmazása, felölelve a fejlett analitikát is, új képességeket teremt az előrelátáshoz és az optimalizáláshoz, ami új, kedvező lehetőségekhez és valódi előnyökhöz vezet” – olvasható a könyvben.

„Hiper-összekapcsolt”: a mindenhová eljutó információs csatornák és közösségi terek útján mindenki mindenkit információkkal bombáz. Az így terjesztett kínálat zajából nehéz kiemelkedni. Nehéz, viszont üzletileg létfontosságú, és ezt segítheti a cég folyamatosan jól menedzselt hírneve, amely épp ezért nagy értékű eleme lehet az immateriális vagyonának. Már a legjobb áru is csak jó hírnévvel adható el. Foster is részletesen kifejti, hogy a hírnévmenedzselés ma csak akkor működik jól, ha a technikáiban az új világhoz alkalmazkodik, és maximálisan kiaknázza a digitális információgyűjtés és kiértékelés új lehetőségeit. Olyannyira így van ez, hogy – amint bemutatja – a jó hírnévmenedzseléshez csapatmunka kell, számos szakterület specialistaival.

A pár évtizeddel korábbihoz képest az itt megismerhető mai gyakorlat teljesen más világ: meghatározó eszközei a legmodernebb technológiák, a Big Data analízis és a folyamatos célke-resés, alkalmazkodás. A szerző és a megszólaló szakértők a szakterület hivatásos tanácsadói, igen nagy-névű ügyfeleknél.

Innen szóljon a benne kínált tudásról a könyv: „A mai összekapcsolódott fogyasztói gazdaságban veszélyesen elavult nézet, hogy a cég hírneve úgy menedzselhető, mint valami árucikké.” (Az egész mű arról szól, hogy ez egy másfajta, felsőfokú hozzáértést igényel, s ezt a tudást kínálja – OP.) „A jó hírnév: Bizalmat teremt a szervezet termékei és szolgáltatásai iránt – Hozzá-

CHRIS FOSTER

Reputation Strategy and Analytics in a Hyper-Connected World

(Hírnév stratégia és analitika egy hiper-összekapcsolt világban)

Wiley, 2016

féréshez segít a döntéshozókhoz és a politikaalkotókhoz – Vonzza és megtartja a legjobb munkaerőt – Növeli a külső partnerek szemében a hitelességünket – Kritikus sikertényezőként vonzza a befektetőket.” (Ennyiért igazán érdemes dolgozni rajta! S ehhez adnak sok tudást, megfontolást, módszertani útmutatást, és mindehhez gyakorlatból vett példákat az innen tanulhatók – OP.)

„A mai összefonódott globális kultúra dinamikus alakulása mellett a Hírnév Stratégia az üzleti hírszerzés, a Big Data analitika, az előrejelző modellezés és az előrelátó képességek ötvözetét igényli. A hagyományos hírnév menedzselés eszköztára többnyire elégtelenné vált.” „A hírnév egyedi adatok ezreiből áll össze stakeholder csoportok és piacok erőterében. Ebből következően összetett, és nem egyszerűsíthető le pontszámra vagy indexre. Az előretékintő szervezet tudatos intézkedéseket tesz, hogy kövesse és elemezze az adatokat, amelyek befolyásolhatják a hírnevét. Ezért gyakorlatilag minden szinten az adatok jelentik a kulcsot a sikeres hírnév stratégiához.”

„Nézőpontunkból a hírnév stratégia a küldetés és a cél tiszta képével kezdődik. A következő lépés mélyrehatóan és objektív módon megérteni a stakeholdereinket. Tudnunk kell, ki törődik azzal, amit teszünk, kit érintenek a cselekedeteink, és ki képes befolyásolni a másoknak a szervezetünkre vonatkozó véleményét és érzéseit.”

Dr. Osman Péter